

Deres ref.: 200501434-/SVH	Var ref.:	Jnr.: 8/06	Arkiv:	Saksbehandler: Einar Jakobsen	Dato: 30.01.2006
-------------------------------	-----------	---------------	--------	----------------------------------	---------------------

---

Utdanningsdirektoratet
Postboks 2924 Tøyen
0608 OSLO

HØRING – FORSKRIFT TIL FOLKEHØYSKOLELOVEN.

Det vises til skriv datert 11.10.2005 fra UFD, der departementet inviterer til høring vedr. forskrifter til lov 6. desember 2002 nr. 72 om folkehøgskoler (folkehøgskoleloven).

Fra Nordnorsk Pensjonistskole oversendes med dette uttalelse som nedenfor.

Litt om Nordnorsk Pensjonistskole:

- Stiftelsen Nordnorsk Pensjonistskole startet sin virksomhet som 2-årig prosjekt fra 1989 med tilskudd fra Staten. Ved skriv fra KUF, datert 31.05.91, ble skolen fra 01.01.91 godkjent med tilskudd som folkehøgskole. Av godkjenningen framgår at skolen "ikke er godkjent som folkehøgskole, men som folkehøgskoleliknende tiltak."
- Skolen ligger i Sømna kommune på Sør-Helgeland, ved Rv. 17 ca. 4 mil sør for Brønnøysund.
- Fra 1996 har skolen holdt til i lokaler etablert i samarbeid med daværende Sømnasenteret AS. Lokalene eies fra slutten av 1990-tallet av Sømna Eiendom AS. Skolen leier kontor – og undervisningslokaliteter av Sømna Eiendom, mens innkvartering og bespisning av kursdeltakerne kjøpes av Sømna Kro og Gjestegard, som driver av "hotellidelen". Forholdet mellom de tre partene er regulert gjennom avtaler. Organiseringen ble sett på som banebrytende for å sikre aktivitet i distriktene.
- Skolen har en godkjent "internatkapasitet" på 60, og et godkjent maksimalt arselevtall på 75.
- Ved skolen er det en fast stab på 4 tilsatte: Rektor, inspektør, kontorsjef og skolesekretær. Virksomheten har hele tiden kun vært basert på kortkursvirksomhet. Den store innholdsmessige spennvidden i kursene gjør at skolen i stor grad må basere seg på innleide forelesere. Mange av disse har vært kursholdere ved skolen i en rekke, og kan på mange måter betraktes som en del av skolens faste personale.
- Skolens primære målgruppe er seniorer, men skolen ønsker i tillegg til dette å være et tilbud til andre voksne. I tråd med skolens verdisyn ønsker man også å kunne gi et tilbud til mennesker med funksjonshemninger.

Uttalelse til de foreslåtte forskriftsendringer:

Nordnorsk Pensjonistskole slutter seg i all hovedsak til høringsuttalelsen fra Folkehøgskoleradet, jfr. FHSR-rundskriv 01-06, datert 23.01.2006, men med følgende tilleggskommentarer og merknader:

1. Tilskuddsmodellen.

Den foreslåtte endringen av tilskuddsmodellen, jfr. forslaget § 9, vil i særlig grad ramme de skoler der en betydelig del av virksomheten er basert på kortkursvirksomhet. Nordnorsk Pensjonistskole, som ett av to folkehøgskoleliknede tiltak i landet, og med kortkurs som **eneste** virksomhetsområde, vil bli rammet ekstra hardt. En slik svekkelse av finansieringsgrunnlaget vil åpenbart true skolens mulighet til å overleve i den form og med det tilbud den har i dag.

Nordnorsk Pensjonistskole støtter derfor Folkehøgskoleradets anbefaling om at tilskuddsmodellen videreføres slik den er i dag. Alternativet kan være at det åpnes for særordninger for virksomheter som var skole.

2. Andel egne lærerkrefter.

Det foreligger ulike forslag til hvor stor andel av lærerressursen på kortkurs som skal dekkes av egne lærerkrefter. Departementet forslar å øke snittet fra 35 til 50 %, mens Folkehøgskoleradet foreslar at 25 % av ressursen på ethvert kurs skal dekkes av egne lærere, jfr. forslaget § 4.

Med sin særegne organisering, og med den store bredden i kurstilbudet som Nordnorsk Pensjonistskole har, vil skolen vanskelig kunne klare å oppfylle noen av foresatte endringene.

Skolen vil derfor foresla at bestemmelsen beholdes uendret, ev. at det, slik kommentert av Folkehøgskoleradet i sitt høringsbrev, gis muligheter for særordninger for de to folkehøgskolelignende tiltakene.

Alternativt kan det tas inn en generell dispensasjonsbestemmelse i forskriften, som hjemler søknader om unntak på områder der skoler har problemer med å oppfylle forskriftsbestemmelsene.

3. Dobbelttelling av elever.

Departementet ønsker en begrensning i muligheten for dobbelttelling av elever. Dette innebærer at de økonomiske vilkarene ifm. kurs spesielt innrettet mot grupper med redusert funksjonsevne, blir dårligere. Den foresatte endringen rammer ikke bare skolene, men kanskje i vel så stor grad mennesker med ulike funksjonshemninger, som kan oppleve at sarte tiltrengte kurstilbud begrenses eller forsvinner, eller at de økonomiske forutsetningene for kursene blir slik at man ikke ser seg rad til å delta.

Nordnorsk Pensjonistskole, som bl.a. har et særlig fokus på eldre funksjonshemmede, vil sterkt frara den foresatte endringen.

4. Reisekurs.

Nordnorsk Pensjonistskole er enig i at det bør stilles sterkere krav til faglig innhold i reisekurs i regi av en folkehøgskole enn det som tilbys av en vanlig reisearrangør, og at kursene må settes inn i en pedagogisk sammenheng.

Det er imidlertid noen forhold knyttet til departementets forslag som vi har behov for å kommentere:

- ✓ Et krav om at *for- og etterarbeid skal foregå på skolen*, vil ha svært ulike konsekvenser for skolene. For Nordnorsk Pensjonistskole, lokalisert utenom de store sentra og i utkanten av en langstrakt landsdel, kan de praktiske og økonomiske aspekter ved en slik endring føre til at mange, kanskje spesielt de mange "gamle" eldre som i dag ser på det tilbudet som var skole gir som eneste aktuelle reisetilbud, velger bort vårt tilbud og avstar fra den læring som ligger i å komme seg ut i verden.
- ✓ Det kan synes som et paradoks når statlige myndigheter, i ei tid som preges av internasjonalisering og globalisering, synes å ville legge sterke begrensninger på de muligheter folkehøgskolene skal ha for tilrettelegging av læring gjennom reising og opplevelser i fremmede land og kulturer.
- ✓ Den foresatte endring som innebærer at Folkehøgskoleradet skal være godkjenningorgan for reisekurs, vil etter vår mening svekke fleksibiliteten i planleggingen og føre til en sterk byråkratisering av planleggingsprosessene. Økt arbeidsmengde vil også kunne føre til at radet vil matte tone ned andre oppgaver av stor viktighet, med de konsekvenser dette kan få for skoleslaget.

Med henvisning til ovennevnte støtter i utgangspunktet Nordnorsk Pensjonistskole Folkehøgskoleradets forslag til formulering vedr. reisekurs i § 4 i sin helhet.

Alternativt vil vi foresla at det, dersom kravet om etterarbeid opprettholdes, gis mulighet for at dette ikke nødvendigvis skal foregå på skolen, men kan legges inn ved avslutningen av turen, som en del av programmet mens man er på reise, eller ved tilbakekomst til Norge.

5. "Åpne for alle" / målrettede kurs og samarbeidskurs.

Nordnorsk Pensjonistskole ser ingen motsetning mellom en bestemmelse om at kurs skal være åpne for alle og mulighetene for å arrangere målrettede kurs og samarbeidskurs med ulike lag, foreninger, grupper mv. Muligheten for å arrangere desentraliserte kurs må også sees i sammenheng med dette.

Kriteriet oppfylles ved at skolene gjennom sin markedsføring er bevisst og klar i sin kommunikasjon, slik at muligheten til denne type kurs gjøres allment kjent.
Også ift. skolenes muligheter for å være ressursentra og kulturbærere i sine lokalsamfunn, er dette et svært viktig punkt.

Nordnorsk Pensjonistkole har utover dette ingen spesielle merknader eller kommentarer.

Med vennlig hilsen

Gunder Eliassen /sign/
styreleder

Einar Jakobsen
rektor